

مقدمه

پیدایش این کتاب ریشه در درس‌های اصول دارد که سال ۱۳۸۹ در مدرسه دارالشفاء پیرامون مبحث ماهیت وضع و اقسام آن ارائه می‌کردم. ماه‌های آخر سال به پیشنهاد برخی دوستان (که بعدها زحمت تنظیم این کتاب را عهده‌دار شدند) چند روزی به بحث «وضع الفاظ برای ارواح معانی» پرداختم. سال تحصیلی که به پایان رسید، هم ایشان پیشنهاد کردند که این مبحث را گسترده‌تر بنویسیم؛ تابستان بود و فراغت داشتیم و قبول کردم. دو روز در هفته این بحث را پی گرفتیم و شد آنچه پیش روی شماست.

این بحث (که طرفداران آن درباره‌اش داد سخن بسیار داده‌اند) تاکنون حتی توسط صدرائیان (که بالندگی نظریه پیش رو به یمن اندیشه ایشان بوده است) به طور منقح تبیین نشده بود و شاید کتاب حاضر، نخستین گام در طرح مستقل و مفصل آن باشد.

نگاه ما به این مسئله، اگرچه در آغاز از مباحث علم اصول ریشه گرفت؛ ولی سعی کردیم آن را توسعه دهیم و همگام با نظریه‌پردازان در حوزه عرفان اسلامی و فلسفه صدرایی موضوع را باز بشناسیم؛ لیکن تردیدی نیست که این ابتدای راه است و قاعده «وضع الفاظ برای ارواح معانی» می‌تواند به کرات از محک نقد و نظر

اندیشمندان بگذرد و اگر این نوشتار همین مقدار توفیق داشته باشد که ذهن‌هایی را به تأمل و بررسی این قاعده وادارد، موفق بوده است.

در پایان لازم است از همکاری و کوشش حجج اسلام سید محمد حسن مخبر و سید محمود صادقی تشکر کنم و یادآور شوم که اگر همدلی‌های ایشان نبود، این امر به سرانجام حاضر نمی‌رسید. همچنین از همفکری برادرانم حجت‌الاسلام والمسلمین حاج شیخ مسیح بروجرودی و حجت‌الاسلام والمسلمین حاج شیخ علی راستی سپاسگزاری می‌کنم که در موارد بسیاری پایه و بنیان مباحث این کتاب پس از مباحثه‌های مفصل با ایشان به ثمر رسیده است.

سید حسن خمینی